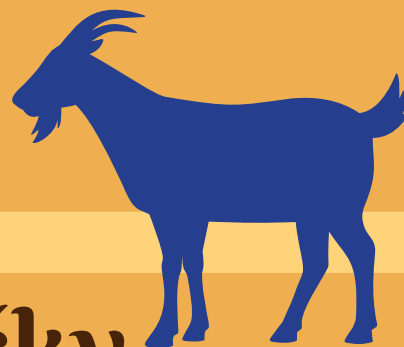

ZVÍŘECÍ PŘÍBĚH

Loupež ze školní tašky

Možná vás napadlo, že hrdinkou tohoto příběhu bude pověstná ptačí zlodějka straka... Zvířecí svět je ale stále plný překvapení...

Jak to začalo

S Vaškem se známe díky jeho zvířecím videím. Občas se vídáme cestou ze školy, abychom si o svých zážitcích se zvířaty popovídali. Jenže poslední dobou Vašek sraz párkrát zrušil a vyšlo najevo, že má doma průšvih. Ztrácely se mu totiž z aktovky různé věci. Kdyby šlo jen o svačinu, asi by to problém nebyl, jenže naposledy přišel domů bez sešitu a s roztrhanou písemkou! Ve škole prý přitom všechny věci ještě měl... Něco se zkrátka muselo stát cestou domů. A na to jsem právě chtěla přijít. A to tak, že jsem si Vaškovu cestu ze školy zkusila zrekonstruovat. Něco mě totiž napadlo...

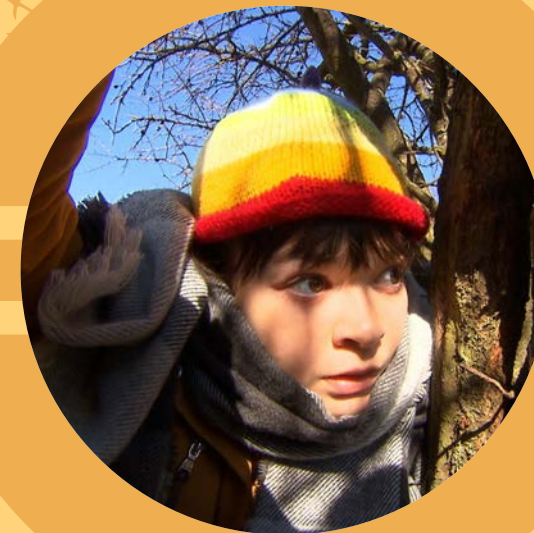
Pátrání

Vašek se cestou domů totiž vždy stávil nakrmit koně. Pobyl u nich zhruba hodinku a pak už bez zastávky mířil domů. A mě zajímalo, co se s jeho aktovkou dělo právě době, kdy ji odložil u stáje. Přesně tak jsem to provedla i já se svou taškou. A když jsem se pro ni vrátila, ležela kousek od místa, kde jsem ji původně položila! Ale nic v ní nechybělo... A ani se nezdálo, že by v okolí někdo byl. Jediné, čeho jsem si všimla, byly zvířecí stopy. Byl čas povolát k akci Inžu.

Odhalení

Na základě mé fotky Inža v laborce odhalil, že stopy jsou kozí! Že by za Vaškovým domácím vězením stála koza? Copak mu mohla spořádat nejen svačinu, ale i sešity? Bylo třeba podniknout cestu ke stájím znovu a zkusit se přesvědčit na vlastní oči. Tentokrát jsem do tašky nastražila ještě návnadu v podobě mrkve a čekala opodál, co se bude dít. A opravdu! Netrvalo dlouho a k tašce si to maširovaly dvě kozy! Nejprve ji očichaly a po chvíli váhání začaly prozkoumávat i její obsah. Pochutnaly si na mrkvi a po ní přišly na řadu i sešity! Ty Vaškovy – spolu se zbytky jeho písemky jsem nakonec při průzkumu okolí taky objevila, a tak záhada byla objasněna a Vaškovi mohlo konečně skončit domácí vězení!;-)

Co byste měli vědět o koze domácí

Koza domácí žije s člověkem už deset tisíc let. Údajně vznikla křížením více druhů divokých koz: kozy bezoárové z jihozápadní Asie, kozy šrouborohé ze střední Asie a kozy keltské z jižní Evropy. Je to nenáročný a skromný přežvýkavec, který je nejspokojenější na pastvině, kde může vyhledávat něco k snědku. Přestože má pověst mlsného zvířete, ve skutečnosti je velmi přizpůsobivá a je schopna spásat i to, čím jiní býložravci pohrdají. Kozy jsou pověstné svojí mlsností možná proto, že mají překvapivě schopnost rozlišovat mezi hořkou, slanou, sladkou a kyselou chutí. Jsou to jinak velmi chytrá a zvědavá zvířata, která se díky svým vlastnostem dostala do řady přísloví, rčení či přirovnání.

Rys ostrovid

Vypravit se za rysem ostrovidem do volné přírody, by asi nebylo jen tak, protože je to opravdu velmi plaché zvíře a před člověkem se umí skrývat. Abych se o něm dozvěděla co nejvíc, nezbylo mi než ho najít v zoologické zahradě.

Challenge

I když jsem hned na začátku prozradila, o jaké zvíře jde, hlavní pátrání bylo přede mnou. Chtěla jsem totiž zjistit, jak to s tímto krasavcem – rysem ostrovidem – je, podle čeho tuhle šelmu přesně poznáme a jak ji mezi ostatními kočkovitými spolehlivě rozlišíme.

Pátrání

Je jasné, že jako každá jiná kočkovitá šelma má i rys ostrovid skvělý sluch i zrak. I když to není zase takový obr, jako třeba lev či tygr, tak je pravda, že už ho kus docela je. Typická je jeho šedá srst se žlutavým až rezavým zabarvením a hnědými až červenohnědými skvrnami. Ty ale nemá tak výrazné jako třeba levhart, ale nemá ani jednobarevnou srst jako puma. Má krátký, na konci černě zbarvený ocas a na uších výrazné černé štětičky tzv. chvostky, které jasně říkají: Já jsem rys!

Challenge splněna!

Co mě ale ještě zajímalo, bylo to, jestli může být rys ostrovid nebezpečný člověku. Víím, že i obyčejná kočka dokáže škrábnout nebo kousnout, tak co teprve rys? Máme se ho vůbec bát? A k tomu už jsem si musela najít jednoho „rysoznalce“. No a ten mi potvrdil, co už jsem na začátku naznačila. Rys není pro člověka nebezpečný a spíše než cokoli jiného, tak by před námi utekl. Takže teď už víím, že je to sice šelma, ale mimořádně sympatická, a dokonce je potřeba, abychom na ni hodně mysleli. To proto, že u nás v současné době žije asi jen sto až dvě stě rysů, a jedná se o kriticky ohrožený a chráněný druh zvířat.

Pár zajímavostí o rysu ostrovidovi

Rys ostrovid, který je největší kočkovitou šelmou nejen u nás, ale i v Evropě, byl na našem území velmi rozšířen až do počátku 20. století, kdy byl člověkem vyhuben. Přesto se na naše území vrátil: do Beskyd přirozenou cestou ze slovenských Karpat a na Šumavě bylo vypuštěno několika jedinců ze Slovenska. Rys ostrovid je hned po vlkovi druhá největší šelma žijící u nás. Je to samotář, kterému nejvíce vyhovují lesnaté oblasti s členitým terénem, se skalními útvary a padlými kmeny nebo vývraty. Zajímavostí je, že v germánské mytologii byl rys zvířetem, které doprovázelo bohyni lásky, plodnosti a úrody Freyu.